

ARBETSGRUPPEN FÖR CIRKULÄR EKONOMI

Möte måndag den 9 mars 2020

Anteckningar:

Under hösten 2019 handlade arbetet i ICC Sveriges arbetsgrupp för Cirkulär Ekonomi primärt om att formalisera gruppens syfte och etablera detta globalt inom ICC men även i förhållande till arbetet inom WTO. Efter bland annat deltagande i ICC:s kommissionsmöte Green and Inclusive Growth samt deltagande i WTO:s kommittémöte för handel och miljö har gruppens deltagare landat i att: ICC och gruppen gör störst nytta i arbetet med att främja cirkulär ekonomi genom att bistå i och driva på för att handelshinder kopplade till cirkulär ekonomi analyseras och åtgärdas. Det internationella perspektivet är avgörande i arbetet för cirkulär ekonomi, då många material- och produktflöden är globala. Frihandel är en grundförut-sättning, och regelverk måste anpassas så att frihandeln värnas.

När gruppen träffades för första gången för år 2020 bjöds därför representanter ifrån Utrikesdepartementet (UD), Kommerskollegium (KK) och Svenska Institutet för Standarder (SIS) in att medverka. UD, KK och SIS besitter unik kompetens att analysera handelshinder och verkställa åtgärder genom smart standardisering och politiska insatser. Nedan följer utdrag från mötet den 9 mars och avslutningsvis några ord om nästa steg för gruppen i arbetet.

- Det handlar både om direkta handelshinder, till exempel tullar, men också indirekta handelshinder, till exempel hur man definierar avfall/resurser och hur lagstiftningen ser ut, administration, logistik, tidsåtgång, kostnader osv.

- Cirkulär ekonomi borde ges större uppmärksamhet i förhandlingar om handelsavtal. EU borde även se över sina regelverk för att kunna uppnå cirkularitet utifrån de mål som satts i den gröna given. UD, som har nära insyn i dessa frågor, poängterar att det är ett bra läge att försöka påverka EU i rätt riktning nu, eftersom en ny klimatlagstiftning håller på att arbetas fram. I en draft framgår det att cirkulär ekonomi ska tas i beaktning i regionala och bilaterala handelsavtal.

- Även inom OECD finns det, enligt UD, utrymme för att i större utsträckning bidra med input från näringslivet. OECD har publicerat rapporter om handel och cirkulär ekonomi, många av deras möten är utformade som diskussioner i vilka näringslivet borde bidra mer med relevant input.

- Sverige, tillsammans med ett antal andra länder, har inom ramen för WTO tagit fram en deklaration för handel och hållbarhet som de vill presentera under MC12. De arbetar för att få länder att skriva under deklarationen. Deklarationen är inte bindande, utan syftar till att få upp frågan på agendan, samt att få länder att engagera sig i arbetet med hållbarhet inom ramen för WTO. UD ska ta med sig frågan om att lägga till en skrivning i deklarationen om vikten av att näringslivet har ett forum, eller en direkt mer formaliserad kanal, för att löpande lämna sin input till WTO.

- SIS informerade om tre, pågående, internationella projekt relaterade till cirkulär ekonomi:
 - Ta fram ett ramverk för cirkulär ekonomi.
 - Ta fram ett sätt att mäta cirkulär ekonomi. Till detta projekt har man samlat in mätindikatorer från hela världen för att ta fram ett standardiserat sätt att mäta cirkulär ekonomi. Ett exempel på en svårighet är EU:s SUP-direktiv (Single Use Plastic) som säger att man måste använda 20% återvunnen plast i ny plast, men hur mäter man upp dessa 20%?
 - Vägledning för cirkulära affärsmodeller. Här arbetar man för att ta fram vägledning i hur ett företag kan ställa om sin verksamhet utifrån leverantörs- och värdekedjor.
- Svensk Handel gjorde år 2018 en kartläggning bland stora bolag för att se vilka hinder de upplevde för att bli cirkulära. Nu arbetar de med att se över vilka affärsmodeller dessa företag fortsätter med trots dessa hinder.
- Kommerskollegium har ännu ej fått uppdraget och därmed anslag för att påbörja ett analysarbete om handel och cirkulär ekonomi. Detta verkar dock inte vara allt för långt borta och det som kommer att behövas då är inspel ifrån näringslivet om vilka hinder de möter i sin omställning mot en cirkulär ekonomi.
- Mikael Anzén, Sveriges ambassadör till WTO, betonar vikten av konkreta exempel från näringslivet på vilka förändringar man vill se i WTO:s regelverk. Han menar att det redan finns gott om breda penseldrag, men få konkreta förslag på förändring.

Nästa steg:

Gruppen kommer att fortsätta arbeta nära UD och Kommerskollegium för att bidra med de praktiska exempel som de behöver ifrån näringslivet för att kunna analysera och åtgärda handelshinder kopplade till cirkulär ekonomi.

Ambitionen är att utveckla en mall, en uppsättning tydliga frågor med exempel på svar, som fler företag kan använda sig av för att ringa in och beskriva de hinder de ställs inför i sina omställningar. Ett led i att utveckla den här mallen är att, redan under majmötet, lyssna på tre mogna svenska företag som genomfört utvecklade policyanalyser relaterade till deras respektive omställningar. Gruppen ska också bjuda in Arba Kokalari till ett samtal i vår. Arba är Europaparlamentariker (M) och ansvarig för partigruppen EPP:s arbete med att utforma en plan för mer hållbar handel mellan EU-länder. EPP driver på för att ta bort handelshinder för gröna tjänster och klimatvänliga varor samt för att utveckla den cirkulära ekonomin och underlätta användning av återvunna material.